

Talousarvioesitys 2024 (HE 41/2023 vp) ja julkisen talouden suunnitelman kehykset vuosille 2024-2027 (VNS 1/2023 vp)

Liikennejaosto 17.10.2023

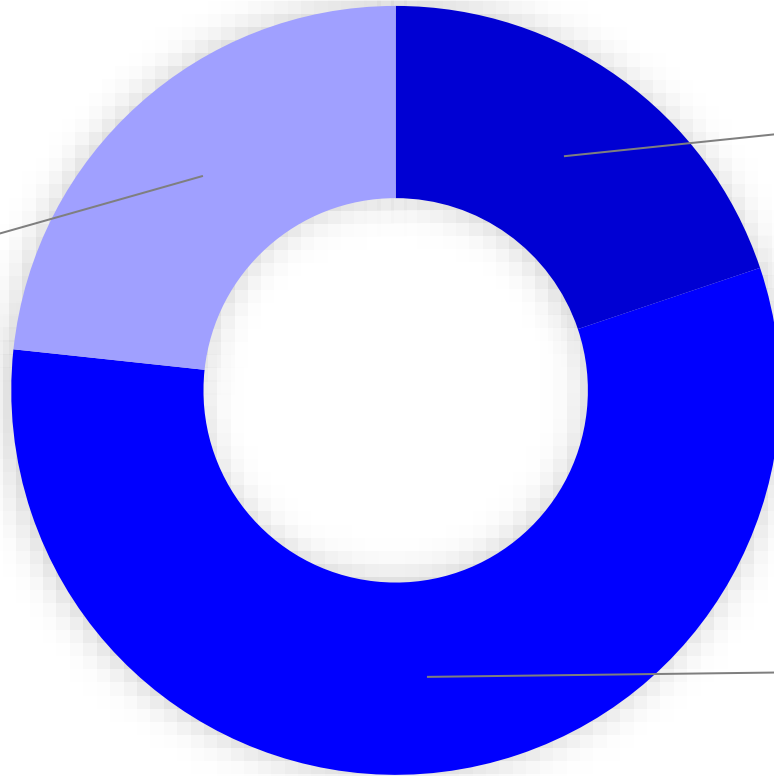
Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala
Neuvotteleva virkamies Jyrki Tanskanen
Johtava erityisasiantuntija Maria Torttila

Liikenne- ja viestintäministeriön pääluokka

- TAE 2024 yhteensä 3,58 miljardia euroa

**Liikenteen ja viestinnän palvelut
835 M€**

- * TV- ja radorahasto 594 M€
- * Henkilöliikenteen ostot 102 M€

**Hallinto ja toimialan yhteiset menot
711 M€**

- * Arvonlisäveromenot 471 M€

**Liikenne- ja viestintäverkot
2 038 M€**

- * Perusväylänpito 1535 M€
- * Väyläverkon kehittäminen 332 M€

Määrärahat luvuittain vuoden 2024 talousarviossa

1000 Euroa	TA 2023	TAE2024
01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot	658 232	711 014
10. Liikenne- ja viestintäverkot	1 924 683	2 038 313
20. Liikenteen ja viestinnän palvelut	829 503	834 753
LVM:n hallinnonala yhteensä	3 412 418	3 584 080

Liikenne- ja viestintäverkot

- Liikenne- ja viestintäverkkojen määrärahoista valtaosa eli noin 1,535 miljardia euroa kohdennetaan ratojen, teiden ja vesiväylien perusväylänpitoon
- Perusväylänpitoon esitetään 250 miljoonan euron lisäystä teiden ja ratojen korjausvelan hallintaan
 - Lisäys on osa hallitusohjelman investointiohjelmaa, joka rahoitetaan pääosin omaisuuden myynneistä saatavilla tuloilla
 - Investointiohjelmasta on varattu korjausvelan hallintaan 520 miljoonaa euroa, josta vuosille 2025-2027 myöhemmin kohdennettavaksi jää 270 miljoonaa euroa
- Väyläverkon kehittämishankkeille osoitetaan 332,1 miljoonan euron määrärahaa
 - Hallitus esittää kahdeksan uuden väylähankkeen aloittamista investointiohjelmaan varatuilla määrärahoilla
 - Lisäksi Helsinki-Riihimäki rataosan kehittämisen 2. vaiheelle esitetään 110 miljoonan euron valtuuden korotusta investointiohjelmasta
- Liikenneinfran osuus investointiohjelmasta on kokonaisuudessaan noin 3 miljardia euroa, josta nyt esitetään kohdennettavaksi 597 miljoonaa euroa
- Valtionavustusten määräraha aiemmin alkaneisiin kuntien joukkoliikennehankkeisiin 16,9 milj. euroa
 - Aiemmin alkaneina kuntien joukkoliikennehankkeina jatkuvat Länsi-Helsingin raitiotiet (ml. Vihdintien pikaraitiotie), Tampereen raitiotien 2. vaihe ja Viikki-Malmi pikaraitiotie

Väyläverkon uudet kehittämishankkeet (mom. 31.10.77)

- Uudet väyläverkon kehittämishankkeet:
 - 1) Vt 4 Leivonmäen pohjoispuoli Joutsa, valtuus 14 milj. euroa
 - 2) Vt 4 Oravasaaren eritasoliittymä Jyväskylä, valtuus 7 milj. euroa
 - 3) Vt 9 Lievestuoreen kohta, valtuus 30 milj. euroa
 - 4) Kt 68 Edsevö-Pietarsaari vaihe 3, valtuus 7,5 milj. euroa
 - 5) Tornio—Kolari -rataosan sähköistyksen suunnittelu, valtuus 7,5 milj. euroa
 - 6) Tampereen henkilöratapiha, valtuus 163 milj. euroa
 - 7) Savonrata Kouvola—Kuopio välin nopeuden ja kapasiteetin noston suunnittelu, valtuus 3 milj. euroa
 - 8) Suupohjan radan suunnittelu, valtuus 5 milj. euroa

Hallituksen liikenneinfrahankkeet

2023 toinen lisätalousarvioesitys

1. Oulu-Laurila -radan peruskorjaus
2. Kappelinsalmen ratasillan uusiminen, Mäntyluoto-Tahkoluoto, Pori
3. Vt 4 parantaminen Hirvas-Rovaniemi-Vikajärvi, suunnittelu
4. Vt 29 Tornionjoen ylittävän sillan peruskorjaus
5. Kt 82 parantaminen Kalliosalmen sillan kohdalla, Kemijärvi
6. Koverharin meriväylän syventäminen

2024 talousarvioesitys

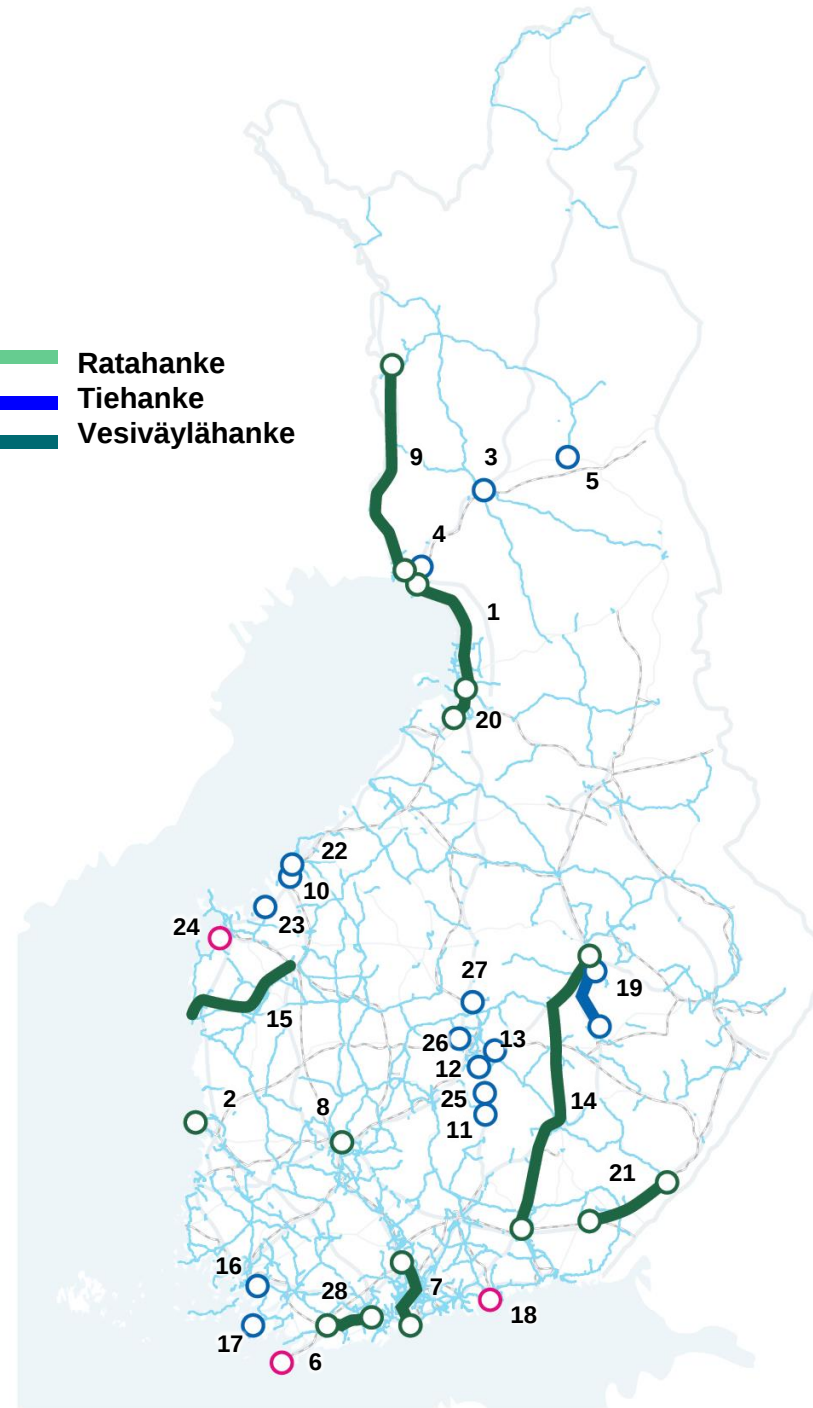
7. Helsinki-Riihimäki kapasiteetin lisääminen, 2. ja 3. vaiheen yhteensovitus
8. Tampereen henkilöratapiha
9. Tornio-Kolari sähköistäminen (alkaa suunnittelulla)
10. Kt 68 Edsevö-Pietarsaari
11. Vt 4 Leivonmäen pohjoispuolella
12. Vt 4 Oravasaaren eritasoliittymä
13. Vt 9 Lievestuoreen kohta
14. Savonrata Kouvola-Kuopio nopeuden ja kapasiteetin nosto (suunnittelu)
15. Suupohjan radan suunnittelu

Väylien korjausvelkaa vähennetään laajentamalla maanteiden päällystysohjelmaa. Pääpaino on kartalla sinisellä esitetyn keskivilkkaan tieverkon huonokuntoisilla osilla.

Budjettiriihen päätösten mukaan kiireellisesti edistettävät suunnittelukohteet

16. E18 Turun kehätie välillä Naantali-Raisio
17. Mt 180 välillä Kurkela-Kuusisto
18. Loviisan meriväylän syventäminen
19. Vt 5 Leppävirta-Kuopio
20. Liminka-Oulu kaksoisraide
21. Luumäki-Imatra 2. vaihe
22. Vt 8 Edsevö-Lepplax
23. Vt 8 Ytterjepon eritasoristeys
24. Vaasan meriväylän syventäminen
25. Vt 4 Vestonmäen kohdalla
26. Vt 4 Palokan kohdalla
27. Mt 642 Äänekosken silta
28. Rantaradan kehittämissuunnitelma välillä Kauklahti-Karjaa

- Ratahanke
- Tiehanke
- Vesiväylähanke

Liikenteen ja viestinnän palvelut

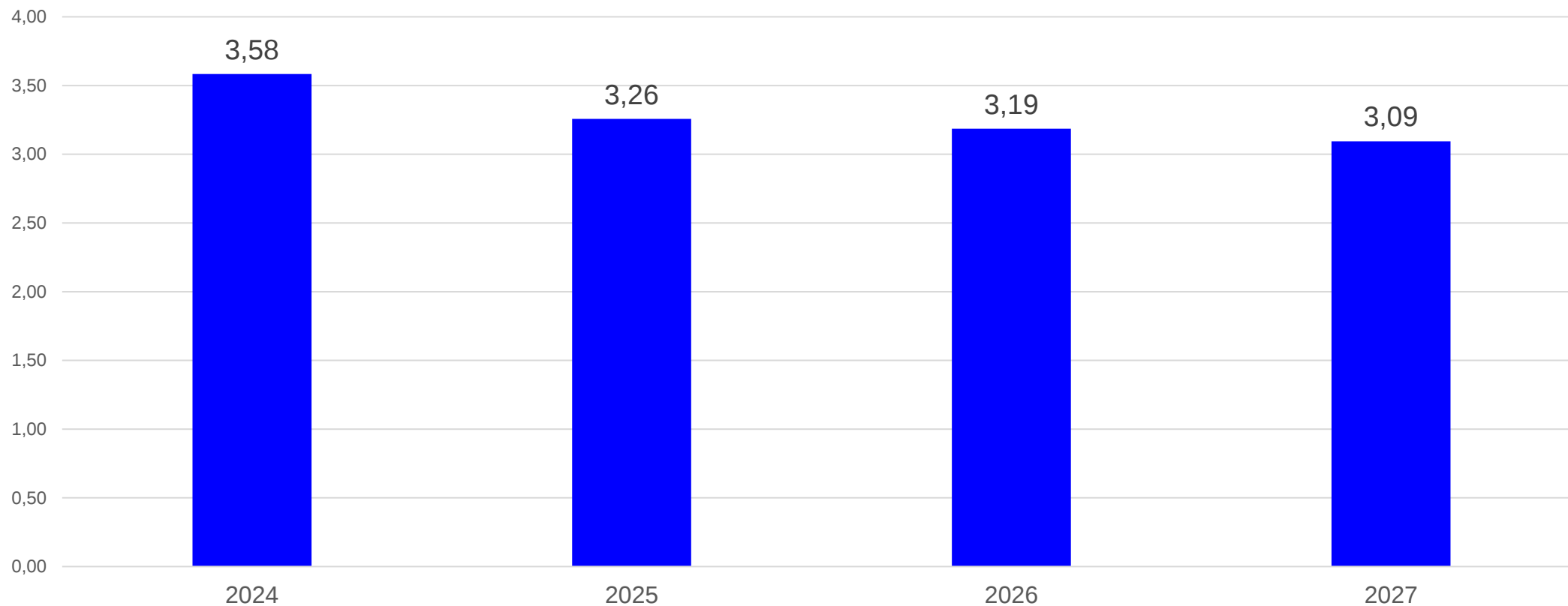
- Saariston yhteysaluspalveluihin esitetään 20,4 milj. euroa
- Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantamiseen 89 milj. euroa
- Liikenteen ja viestinnän avustukset yhteensä 29,3 milj. euroa
- Julkisen henkilöliikenteen tuki yhteensä 102,4 milj. euroa
 - Lentoliikenteen ostot 16 milj. euroa, josta 15 milj. euroa määrääaikaisen ostopalveluliikenteen jatkamiseen maakuntien lentoyhteyksien turvaamiseksi, vuonna 2021 käynnistynyt määrääaikainen ostopalveluliikenne jatkuu Joensuun, Jyväskylän, Kajaanin, Kemi-Tornion ja Kokkola-Pietarsaaren lentoasemien ja Helsinki-Vantaan lentoaseman välillä
- Siirto valtion TV- ja radiorahastoon 593,7 milj. euroa Yleisradio Oy:n julkisen palvelun kustannusten kattamiseen

Hallinnonalan virastot

- Hallinnonalan virastojen toimintamenoissa huomioitu mm. valtion sopimusratkaisussa sovitut palkkojen korotukset sivukuluineen
- Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin toimintamenoihin lisäyksiä uusiin viranomaistehtäviin, kyberturvallisuuteen sekä NATO-yhteistyöhön liittyen, yht. 5 miljoonaa euroa
- Ilmatieteen laitoksen toimintamenoihin 1,4 miljoonan euron lisäys kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksujen noususta johtuen

LVM:n pääluokan 31 määrärahat yhteensä 2024-2027

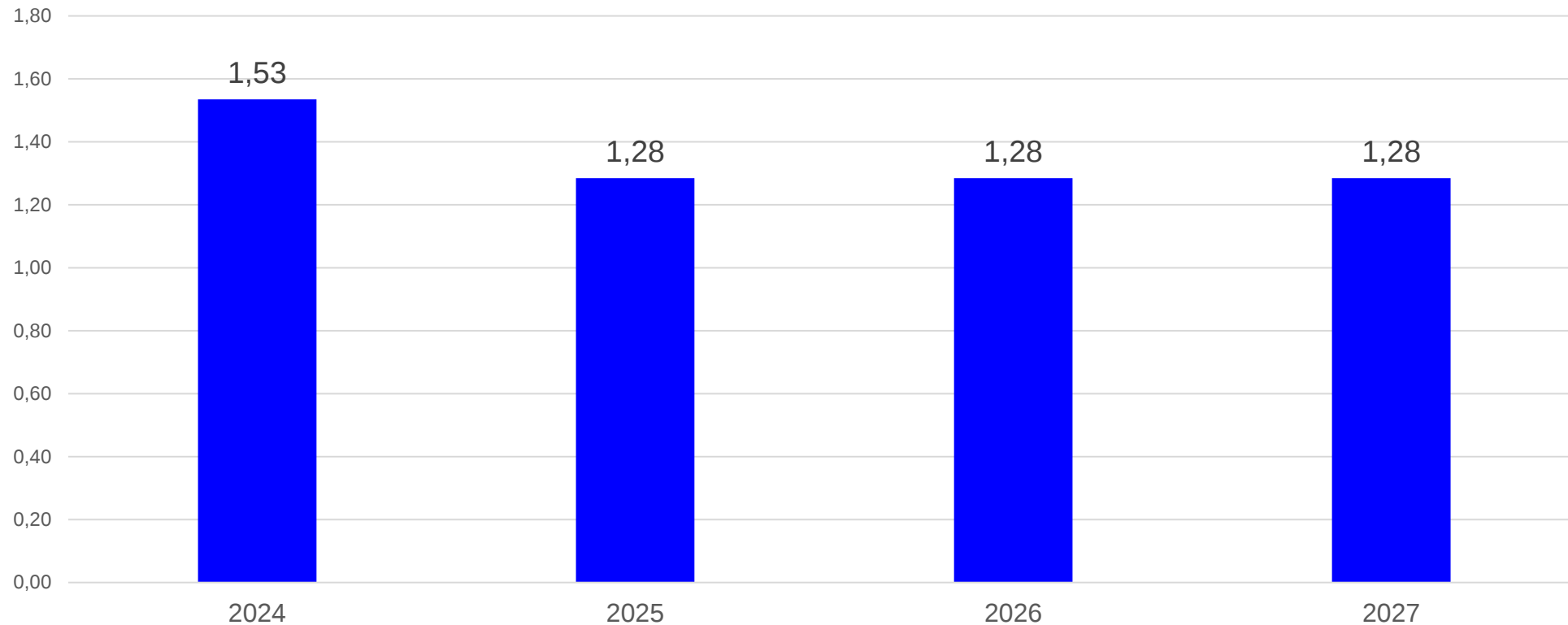
Mrd. euroa

Kaikki liikenne- ja viestintäministeriön pääluokan 31 määrärahat yhteensä

Perusväylänpidon määrärahat 2024-2027

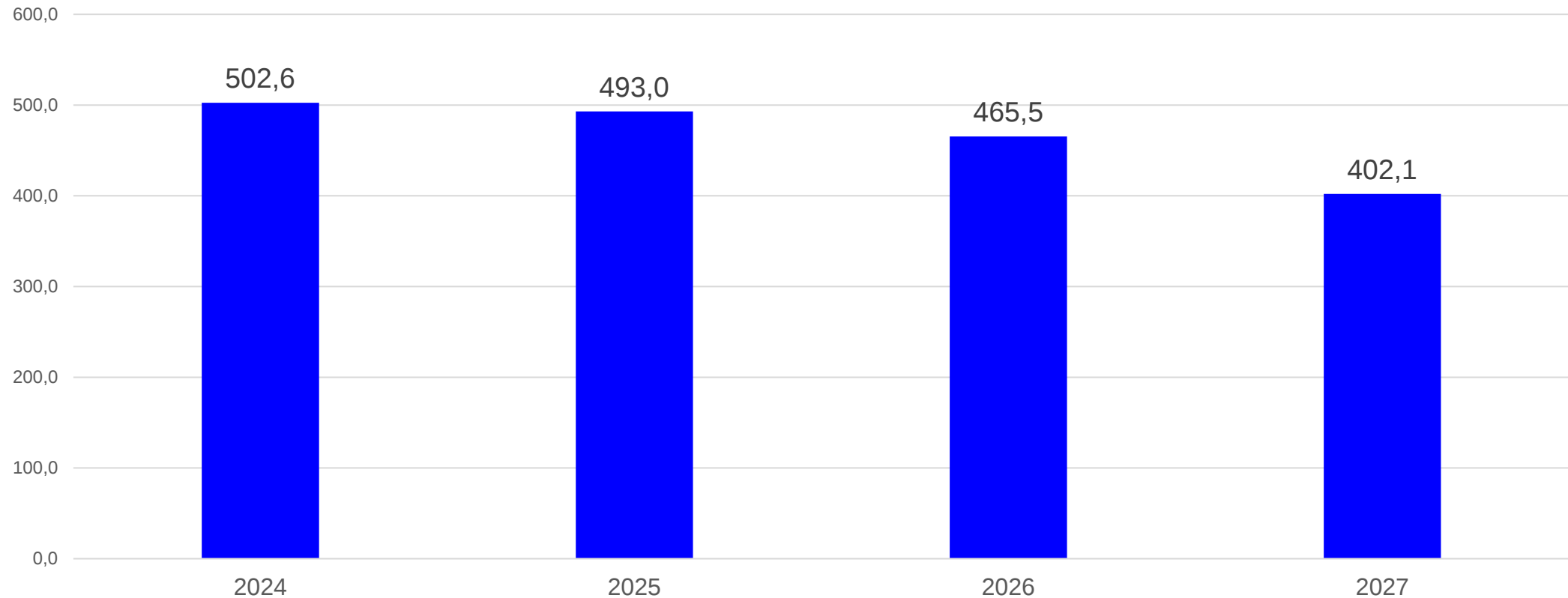
Mrd. euroa

Vuosi 2024 sisältää 250 milj. euroa hallitusohjelman investointiohjelman korjausvelkamäärärahaa. Korjausvelkamäärärahaa on vielä kohdentamatta 270 milj. euroa.

Väyläverkon kehittäminen

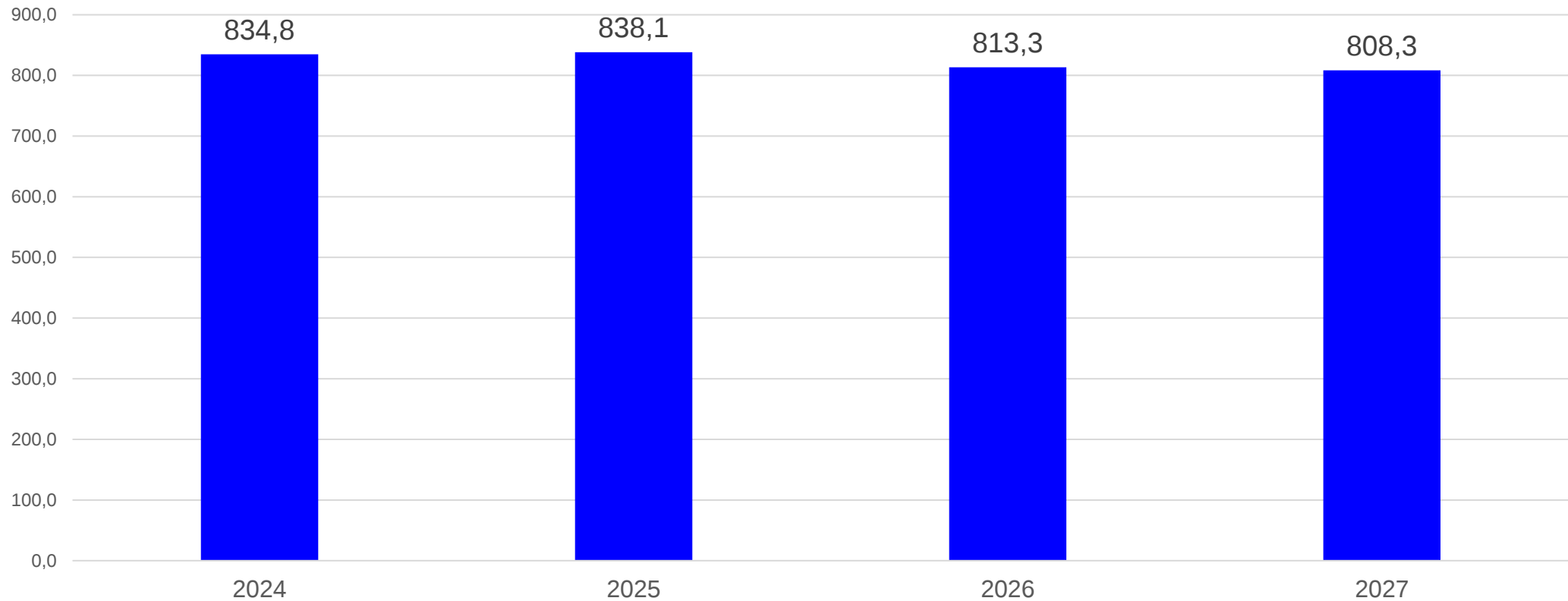
Milj. euroa

Lukuihin sisältyy väylien kehittämishankkeet, elinkaarihankkeet, maa- ja vesialueiden hankinnat, valtionavustukset kuntien joukkoliikennehankkeisiin, kävelyn ja pyöräilyn edistäminen ja yksityistieavustukset. Vuosien 2025-2027 määrärahoihin voi tulla myöhemmin lisäksi hallitusohjelman investointiohjelmasta.

Liikenteen ja viestinnän palvelut

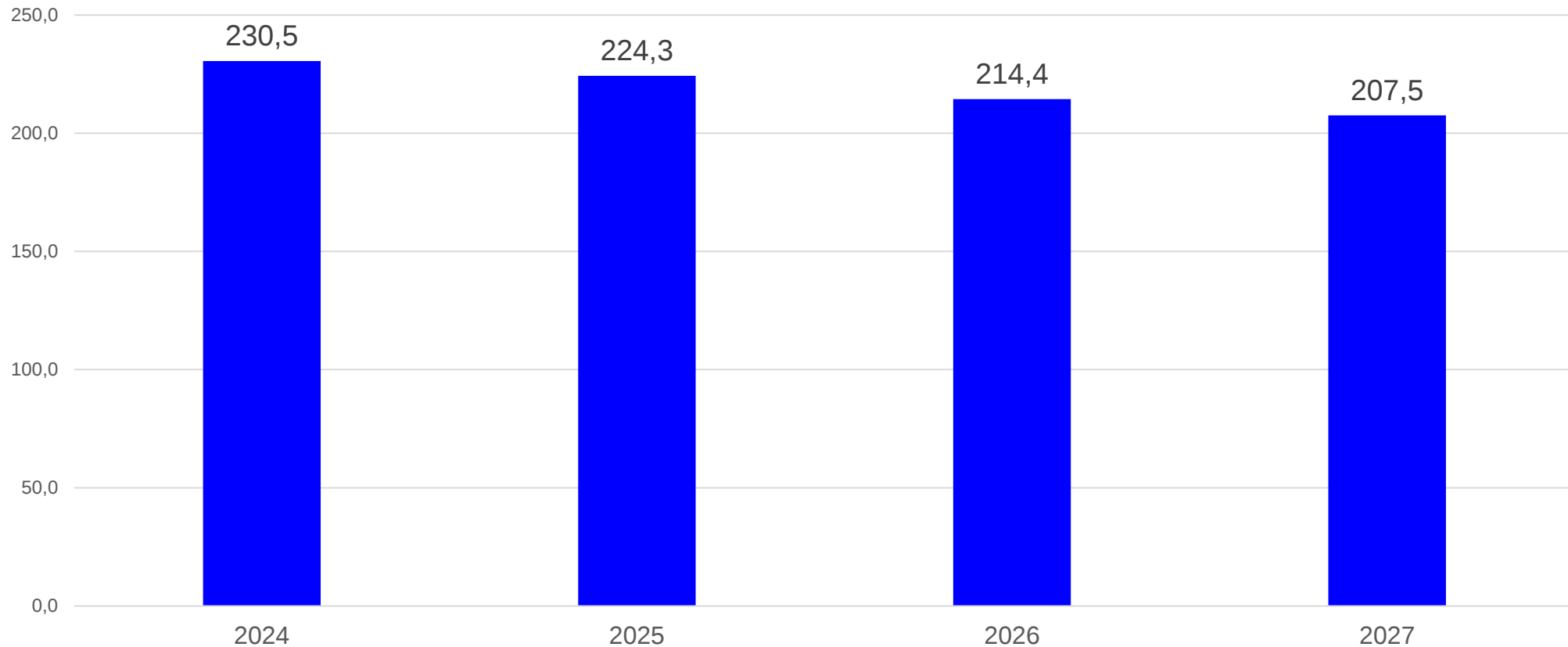
Milj. euroa

Lukuihin sisältyy tv- ja radorahasto, junaliikenteen ostot, joukkoliikenteen tuet, meriliikenteen alusten kilpailukyvyyn tukeminen, saariston yhteysalusliikenteen ostot, avustukset liikenteen ja viestinnän palveluihin

LVM:n, Traficomin, Väyläviraston ja Ilmatieteen laitoksen toimintamenot yhteensä

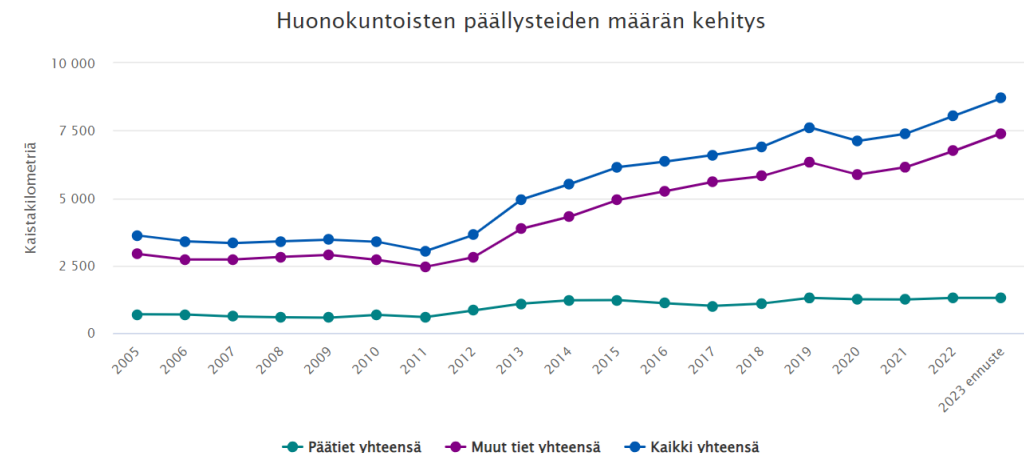
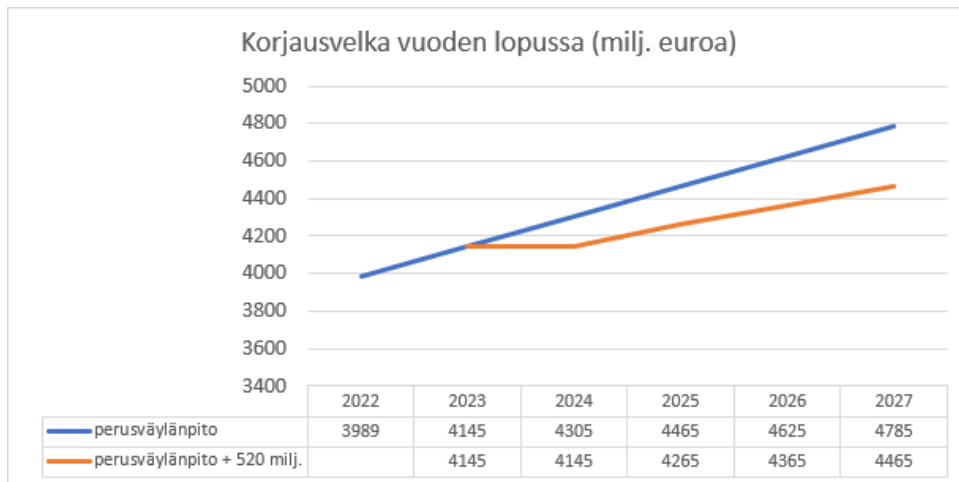
Milj. euroa

Hallitusohjelman toimintameno säästöt kasvavat kumulatiivisesti vuodesta 2025 alkaen. Vuonna 2027 säästö on 8,5 % vuoden 2024 määrärahasasta.

Väylien korjausvelka

- Korjausvelka tarkoittaa sitä yhteenlaskettua summaa, joka vaadittaisiin huonokuntoisten väylien korjaamiseen hyvään kuntoon. Tie- ja rataverkon sekä vesiväylien yhteenlaskettu korjausvelka on neljä miljardia euroa (1.1.2023), josta teiden osuus on 2,44 miljardia euroa, ratojen 1,52 miljardia euroa ja vesiväylien 0,035 miljardia euroa.
- Korjausvelan muuttumiseen vaikuttaa kaksi komponenttia: huonokuntoisten väylien määrän muutos ja korjausten yksikkökustannusten muutos kustannustason muuttumisen myötä. Korjausvelka kasvaa nopeimmin nopeasti rappeutuvilla omaisuuserillä, kuten vilkasliikenteisten maanteiden päällysteet, jollei niiden korjauksiin kohdisteta riittävää rahoitusta.
- Liikenne 12 -suunnitelman mukaan väyläverkon korjausvelkaa vähennetään 2,2 mrd. euroon vuoteen 2032 mennessä. Liikenne 12 -suunnitelman rahoitusohjelmassa arvioitu kustannustason nousu (2,5% vuosittain) ei vastaa nykytilannetta. Liikenne 12-suunnitelman päivitys ja siihen liittyvä rahoitusohjelma laaditaan vuoden 2024 loppuun mennessä.
- Hallitusohjelman investointiohjelman 520 miljoonan euron lisärahoituksella korjausvelan kasvua saadaan hillittyä. Lisärahoitus kohdennetaan olemassa olevan verkon korjaamiseen, pääosin maantieverkolle siten, että toimenpiteiden avulla saadaan mahdollisimman paljon hyötyjä tienkäyttäjille ja elinkeinoelämälle sekä sen avulla vähennetään korjausvelkaa mahdollisimman tehokkaasti.
- Lisärahoituksella taitetaan hallituskaudeksi huonokuntoisten teiden määrän keskimääräistä kasvua, ennustetusta huonokuntoisten teiden määrän kasvusta noin 800 kilometriä vuodessa arviolta 400 kilometriin vuodessa.

Kiitos!

lvm.fi